

## KÚRIA

*Bfv.II.622/2014/7.szám*

*A Kúria Budapesten, a 2014. év november hó 10. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő*

*v é g z é s t :*

*A rablás büntettének kísérlete miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát elbírálv a Fővárosi Törvényszék 10.B.115/2011/71. számú és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.119/2013/5. számú ítéletét II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.*

*A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.*

*I n d o k o l á s*

*I.*

*A Fővárosi Törvényszék a 2013. január 16. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 10.B.115/2011/71. számú ítéletében két terhelt ügyét bírálta el. Közülük a felülvizsgálati indítvánnyal érintett II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett rablás büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény*

(a továbbiakban: korábbi Btk.) 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont]. Ezért őt 2 év 6 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az ügyész által II. rendű terhelt terhére a büntetés súlyosításáért, míg a II. rendű terhelt és védője által elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezés alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2014. január 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 5.Bf.119/2013/5. számú ítéletében a Fővárosi Törvényszék ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében annyiban megváltoztatta, hogy cselekménye a 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 365. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pontja szerint minősül, és a terhelt legkorábban a büntetése 2/3 részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A Fővárosi Törvényszék elsőfokú ítéletének tényállásában rögzítettek szerint 2010. november hó 4. napján az esti órákban a terheltek II. rendű terhelt lakásán találkoztak. Itt italozni kezdtek, majd elindultak I. rendű terhelt lakása felé. Útközben megálltak egy sörözőben, ahol tovább italoztak és ittas állapotba kerültek. Az este folyamán több üveg sört és több deciliter pálinkát fogyasztottak. Közben arról beszélgettek, hogy rossz anyagi helyzetük miatt pénzt kellene szerezni. Megállapodtak abban, hogy az I. rendű terheltnél lévő műanyag, fekete színű, maroktáras játékpisztollyal pénzszerzési céllal kirabolnak egy benzinkutat akként, hogy „eljátsszák” azt, hogy I. rendű terhelt a II. rendű terheltet a töltőállomás területén túsul ejti, ezzel kényszerítve az eladót a pénz átadására. Azért, hogy I. rendű terhelt a rablás során az arcát eltakarhassa, II. rendű terhelt két lyukat vágott saját sáljára, és azt I. rendű vádlottnak adta.

2010. november hó 5. napján 04 óra 25 perc körül előzetes megállapodásuknak megfelelően megközelítették a B út szám alatti MOL üzemanyagtöltő állomást, ahová előbb, 04:27:10-kor II. rendű terhelt tért be vásárlást színlelve. Röviddel később, 04:29:43-kor I. rendű terhelt is belépett a benzinkút üzlethelyiségébe, arca egy részét a sállal eltakarta, jobb kezében a játékpisztolyt tartotta. A bejáratnál álló II. rendű terheltet az előzetes megbeszélésnek megfelelően a pulthoz lökdöste, majd az üzlethelyiség pultja mögött álló eladótól a pénz átadását követelte. Közben, 04:29:49-kor II. rendű terhelt az I. rendű terhelt elől balra kilépett, így az I. rendű terhelt már közvetlenül az eladóval állt szemben. Az eladó nem értette az erősen ittas I. rendű vádlott által elmondottakat. Visszakérdezett, hogy mit akar, így I. rendű terhelt a játékpisztolyt a jobb kezében az eladó felé tartva ismételten

felszólította őt a pénz átadására. Miután a benzinkút alkalmazottja közölte, hogy a bevételt a benzinkútról nemrég vitték el, az I. rendű terhelt a pénz követelésével felhagyott és 04:30:17-kor a helyszínről távozott. A kiérkező rendőrök a helyszín közelében elfogták.

A II. rendű terhelt cselekményével az I. rendű terhelt cselekményére szándékerősítő hatással volt, így annak elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújtott.

A bűncselekmény idején a töltőállomás pénztárában 101.000 forint készpénz volt.

A történeti tényállást a Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletében maradéktalanul megalapozottnak találta, és a másodfokú eljárásban irányadónak tekintette.

## II.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen II. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján, amelyben egyrészről bűnösségének törvénysértő megállapítását, másrészről cselekményének törvénysértő minősítését és a törvénysértő büntetés kiszabását sérelmezte.

Részletes indokai körében kétségbe vonta a tényállásban megállapítottak helyességét. Vitatta a terhelt-társával kötött megállapodás megállapításának megalapozottságát, és ekként az elkövetésben részvételét. Hivatkozott a tényállás nem kellő felderítésére, a kétségtelenül nem bizonyított tények megállapítására. Vitatta a 2012. évi C. törvény alkalmazására hivatkozást, mivel enyhébb büntetési tételkeretet nem alkalmaztak. Kifogásolta a cselekmény rabláskénti minősítését is, mivel a sértett ellenállását kizáró erőszak nem történt.

A Legfőbb Ügyészség a BF.817/2014/1. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. A tényállás megállapításait vitató terhelti érveléssel kapcsolatban utalt a Be. 423. §-ának (1) bekezdésére, melynek értelmében a jogerős ítéleti ténymegállapítások nem támadhatók. A Legfőbb Ügyészség törvényesnek tartotta a 2012. évi C. törvény rendelkezéseinek alkalmazását, és egyetértett azzal is, hogy a terhelt büntetése erre figyelemmel sem volt enyhíthető. Az irányadó tényállásban foglaltak alapján a terhelt bűnösségének megállapítását és cselekménye minősítését törvényesnek tartotta. Utalt arra, hogy az alkalmazandó bírói gyakorlat értelmében a pisztoly előreszegezése a sértett élet, testi épség elleni

közvetlen fenyegetéseként jelentkezik. A kvalifikált fenyegetés a felrótt törvényi tényállásban foglaltakat kimeríti. A terhelt segítségnyújtásának megállapítására figyelemmel cselekménye minősítése törvényes. Minderre tekintettel a Legfőbb Ügyészség a támadott határozat II. rendű terhelt tekintetében történő hatályában fenntartását indítványozta.

A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát a Kúria a Be. 420. §-ának (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 423. §-ának (4) és (5) bekezdése által meghatározott körben bírálta el. A megtámadott határozatot a hivatalból vizsgálandó - Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - ún. abszolút eljárási szabálysértések szempontjából, valamint a terhelt által megjelölt okból bírálta felül. Felülbírálata során hivatalból vizsgálandó eljárási szabálysértést nem észlelt, a terhelt felülvizsgálati indítványát pedig - a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakkal egyetértve - részben a törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak találta.

A terhelt több beadványban tett többirányú felülvizsgálati kifogásaira figyelemmel a Kúriának előljáróban rögzítenie kell a felülvizsgálati eljárás törvényi kereteit. Ezek szerint a rendkívüli jogorvoslatként szabályozott felülvizsgálat érdemben kizárólag a törvényben meghatározott okokból engedhető meg. A felülvizsgálat okait a Be. 416. §-a teljes körűen felsorolja, az itt megjelölt felülvizsgálati okok köre nem bővíthető. A Be. 423. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A Be. 419. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó Be. 388. §-ának (2) bekezdése a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítás lehetőségét kizárja.

E törvényi rendelkezésekből következik, hogy a jogerős érdemi határozat a terhelt felülvizsgálati indítványa alapján kizárólag jogkérdések tekintetében, és kizárólag az első- és a másodfokú ítéletben rögzített tények alapján vizsgálható. Helytállón mutatott ezért rá átiratában a Legfőbb Ügyészség arra, hogy a törvényben kizárt a felülvizsgálati indítvány minden olyan érvelése, amely a jogerős ítéletben rögzítettektől eltérő tényeken alapszik. Nem képezhetik érdemi vizsgálat tárgyát a terheltnek azon állításai, melyek a tényállásban írtakkal ellentéteset állítanak, sőt ezen túlmenően azok sem, amelyek a tényállásban egyébként nem szereplő tényeket vonultatnak fel. Nem lehet érdemi felülvizsgálat tárgya a tényállás megállapításához vezető folyamat, miként az eljárt bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenysége sem. Nem

megengedett ezért a felderítetlenségre hivatkozás, a bizonyítatlanság állítása sem.

A terhelt által felülvizsgálati okként hivatkozott Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jogszabályainak megsértése miatt került sor, illetve a bűncselekmény törvénysértő minősítése a büntetőjog más szabályának megsértése miatt vele szemben törvénysértő jogkövetkezményt alkalmaztak.

E felülvizsgálati okokat a jogerős határozat irányadó tényállása tükrében vizsgálva a Kúria nem látta megvalósultnak. A terhelt bűnösségének megállapítása és cselekményének minősítése, miként az alkalmazott joghátrány is a büntető anyagi jog szabályaival maradéktalanul összhangban áll.

A terhelt a bűnösségét tartalmilag a tényállás támadásán keresztül vitatta, ami a korábban kifejtettek szerint a felülvizsgálati eljárásban nem megengedett. A cselekmény minősítésének vitatása körében a terhelt arra hivatkozott, hogy a sértett ellenállását kizáró erőszak nem történt. Ezért a Kúria nem értett egyet két terhelt által a túszul ejtés eljátszása, majd az I. rendű terhelt részéről a fegyvernek tűnő eszköz sértettre tartása és pénz követelése - miként arra jogi érvelésében a másodfokú bíróság, illetve átiratában a Legfőbb Ügyészség is rámutatott - élet, testi épség elleni közvetlen fenyegetésként jelentkezik, és a rablás bűncselekményének megállapítását megalapozza. (A szövegkörnyezetből kitűnően a másodfokú ítélet 7. oldal 4. bekezdésében az „erőszak” szó egyértelműen elírás, helyette „fenyegetés” értendő.) A Btk. 459. § (1) bekezdésének 5. pontja - az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 137. § 4/a) pontjához hasonlóan - megállapíthatóvá teszi a fegyveres elkövetést lőfegyver utánzatával fenyegetve elkövetés esetén is. Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt ekkénti elkövetéséhez a II. rendű terhelt előzetes megállapodásuknak megfelelően szándékosan segítséget nyújtott, ekként a terhelt cselekményének minősítése kifogástalan.

Az alkalmazandó jog a terhelt által hivatkozott ok alapján nem tehető vitássá. A Btk. 2. §-ának (2) bekezdése értelmében, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni. A másodfokú bíróság e körben kialakított álláspontja és hozzáfűzött indokolása kifogástalan. Ki kell emelni, hogy a terhelt számára az új törvény alkalmazása kifejezetten előnyt is jelent abban a tekintetben, hogy feltételes szabadságra

bocsátásának lehetősége korábban - büntetése 2/3 részének letöltését követően - nyílik meg.

A kifejtettek értelmében a Kúria a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2014. november 10.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k.  
előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző  
NYM